

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

زیست‌شناسی و مدیریت علف‌های هرز مجموعات باغی

برای دریافت پوسته و تصاویر رنگی، به پروفایل کتاب در سایت انتشارات
دانشگاه فردوسی مشهد آدرس زیر مراجعه فرمایید:

press.um.ac.ir

دکتر مهدی راستگو

عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد

دکتر مسعود کارگر

مهندس علیرضا حسن‌فرد

مهندس روح‌الله آفریکان

عنوان و نام پدیدآور:

زیست‌شناسی و مدیریت علف‌های هرز محصولات باغی / مهدی راستگو ... او دیگران! ویراستار علمی یحیی سلاح‌ورزی؛ ویراستار ادبی مصطفی قندهاری.

مشخصات نشر:

مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد، انتشارات، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری:

ص. ۲۸۴

فروست:

انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد؛ ۷۶۷.

شابک:

ISBN: 978-964-386-459-0

وضعیت فهرست‌نویسی:

فیا.

یادداشت:

اپدیدآورندگان [مهدی راستگو، مسعود کارگر، علیرضا حسن‌فرد، روح ا... آفریکان.

یادداشت:

کتابنامه: ص. [۲۶۷] - ۲۸۰؛ نمایه.

موضوع:

علف‌های هرز

موضوع:

علف‌های هرز -- کالبدشناسی

موضوع:

علف‌های هرز -- مبارزه

موضوع:

علف‌کش‌ها

موضوع:

گیاهان مهاجم

مناسبت زوده:

راستگو، مهدی، ۱۳۵۵-

شماره افزوده:

سلاح‌ورزی، یحیی، ۱۳۵۵- ویراستار

سناسه افزوده:

دانشگاه فردوسی مشهد، انتشارات.

رده‌بندی کتبه:

SB۶۱۱

رده‌بندی رویی:

۶۳۲/۵

شماره کتابشناختی ملی:

۷۳۷۰۰۰۰

Weeds

Weeds -- Anatomy

Weeds -- Control

Herbicides

Invasive plants

زیست‌شناسی و مدیریت علف‌های هرز محصولات باغی

پدیدآورندگان:

دکتر مهدی راستگو؛ دکتر مسعود کارگر

مهندس علیرضا حسن‌فرد؛ مهندس روح ا... آفریکان

ویراستار علمی:

دکتر یحیی سلاح‌ورزی

ویراستار ادبی:

مصطفی قندهاری

مشخصات:

وزیری، ۲۰۰ نسخه، چاپ اول، تابستان ۱۳۹۹

چاپ و صحافی:

چاپخانه دقت

بها:

۵۰۰/۰۰۰ ریال

حق چاپ برای انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد محفوظ است.

مراکز پخش:

فروشگاه و نمایشگاه کتاب پردیس: مشهد، میدان آزادی، دانشگاه فردوسی مشهد، جنب سلف یاس

تلفن: ۳۸۸۰۲۶۶۶ - ۳۸۸۰۳۳۳۳۲۷ (۰۵۱)

مؤسسه کتابیان: تهران، خیابان کارگر جنوبی، خیابان لبافی‌نژاد، بین خیابان فروردین و اردیبهشت،

شماره ۲۳۸، تلفن: ۶۶۴۹۴۴۰۹ - ۶۶۴۸۴۷۱۵ (۰۲۱)

مؤسسه دانشجویان: تهران، خیابان انقلاب، خیابان منیری جاوید (اردیبهشت) نبش خیابان نظری، شماره ۱۴۲

تلفکس: ۶۶۴۰۰۲۲۰ - ۶۶۴۰۰۱۴۴ (۰۲۱)

<http://press.um.ac.ir>

Email: press@um.ac.ir

انتشارات

۷۶۷

فهرست مطالب

۱۰	پیشگفتار.....
۱۲	مقدمه.....
۱۳	فصل ۱. علف‌های هرز و گیاهان انگلی رایج در محصولات باغی.....
۱۳	مقدمه.....
۱۷	تیره تاج خروس (Amaranthaceae).....
۱۷	تاج خروس ریشه قرمز (<i>Amaranthus retrofractus</i> L.).....
۲۰	تیره چتریان (Apiaceae).....
۲۰	علف پابزی (<i>Pegopodium podagraria</i>).....
۲۱	هویج وحشی (<i>Daucus carota</i> L.).....
۲۳	تیره اشتبوق (Asclepiadaceae).....
۲۳	کانوس یا علف خرس (<i>Cynanchum acutum</i> L.).....
۲۵	تیره آستراسه (Asteraceae).....
۲۵	بومادران (<i>Achillea millefolium</i>).....
۲۷	مینای چمنی (<i>Bellis perennis</i>).....
۲۸	خارلته (<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop.).....
۳۰	زلف پیر (<i>Senecio vulgaris</i> L.).....
۳۳	شیرتیغی (<i>Sonchus arvensis</i> L.).....
۳۴	گل قاصد (<i>Taraxacum officinale</i>).....
۳۶	تیره شب بو (Brassicaceae).....
۳۶	کیسه کشیش (<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik.).....
۳۹	تره تیزک باتلاقی (<i>Cardamine hirsuta</i>).....
۴۱	ازمک (<i>Cardaria draba</i>).....
۴۲	خاکشیر ایرانی (<i>Descurainia sophia</i> L.).....
۴۴	خردل وحشی (<i>Sinapis arvensis</i> L.).....
۴۴	خاکشیر تلخ (<i>Sisymbrium irio</i> L.).....

۱۰۹	فصل ۲. مدیریت تلفیقی علف‌های هرز در محصولات باغی.....
۱۱۰	مدیریت تلفیقی علف‌های هرز.....
۱۱۰	دیده‌بانی.....
۱۱۲	روش‌های پیشگیری.....
۱۱۵	روش‌های زراعی.....
۱۲۲	کنترل مکانیکی علف‌های هرز.....
۱۲۵	کنترل بیولوژیک.....
۱۲۷	مدیریت شیمیایی علف‌هرز.....
۱۳۰	کنترل اویار، رم با استفاده از مدیریت تلفیقی علف‌های هرز.....
۱۳۱	خلاصه.....
۱۳۳	فصل ۳. مدیریت علف‌های هرز در درختان میوه، میوه‌های هسته‌دار، مرکبات و مو.....
۱۳۴	علف‌های هرز باغ‌های ایران (درختان میوه، میوه‌های هسته‌دار، مرکبات).....
۱۳۷	انواع نظام‌های مدیریت علف‌های هرز.....
۱۳۷	کولتیواسیون.....
۱۳۸	مالچ‌دهی.....
۱۳۹	نوارهای علف‌کش داخل ردیف با گیاهان پوششی یا ردیف، کواتیواسیون یا موورزدن.....
۱۴۳	روش‌های پسماند (باقی‌گذاردن) علف‌کش جهت کنترل علف‌های هرز.....
۱۴۴	مواد شیمیایی قطع‌کننده.....
۱۴۵	کاربرد علف‌کش‌ها در درختان میوه و موها.....
۱۴۵	علف‌کش‌های پیش‌رویشی.....
۱۴۶	علف‌کش‌های پس‌رویشی.....
۱۴۶	علف‌کش‌های باغ‌های میوه ایران.....
۱۴۸	ادوات کنترل علف‌های هرز درختان میوه.....
۱۴۸	کولتیواتورهای بین‌ردیفی.....
۱۴۸	کولتیواتورهای درون‌ردیفی.....
۱۴۹	ادوات دروکننده.....
۱۴۹	خلاصه.....
۱۵۱	فصل ۴. مدیریت علف‌های هرز در سبزیجات.....
۱۵۴	روش‌های مدیریت تلفیقی علف‌های هرز در سبزیجات.....
۱۶۵	خلاصه.....

۱۶۷	فصل ۵. مدیریت علف‌های هرز در فضای سبز و نهالستان‌ها.....
۱۶۸	فضای سبز.....
۱۶۸	چهار گام اساسی قبل از کشت.....
۱۶۸	ارزیابی مکان.....
۱۶۸	آماده‌سازی مکان.....
۱۶۹	مشخص کردن نوع کشت.....
۱۶۹	جلوگیری از ورود علف‌های هرز در زمان کشت.....
۱۷۰	گزینه‌های کنترل علف‌های هرز در فضای سبز.....
۱۷۰	کولتیواسیون شامل وجین دستی.....
۱۷۱	قطع کردن یا زنی.....
۱۷۱	مالچ‌ها.....
۱۷۴	علف کش‌ها.....
۱۷۶	توصیه‌ها برای قرارگیری علف کش‌ها در لیج.....
۱۷۶	روش‌های فرعی کاربرد علف کش.....
۱۷۷	مزارع گیاهان زینتی.....
۱۷۷	گلخانه گیاهان زینتی.....
۱۷۸	کاربرد علف کش‌ها.....
۱۷۹	علف کش‌های پیش‌رویشی که باریک‌برگ‌ها را بهتر از پهن‌برگ‌ها کنترل می‌کنند.....
۱۸۰	علف کش‌های پیش‌رویشی که پهن‌برگ‌ها را بهتر از باریک‌برگ‌ها کنترل می‌کنند.....
۱۸۰	مخلوط‌های گرانوله پیش‌رویشی.....
۱۸۱	علف کش‌های پس‌رویشی.....
۱۸۱	علف کش‌های پس‌رویشی برای کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ.....
۱۸۲	خلاصه.....
۱۸۳	فصل ۶. مدیریت علف‌های هرز در چمن.....
۱۸۴	علف‌های هرز مشکل‌ساز در چمن‌کاری‌های ایران.....
۱۸۴	علف‌های هرز مشکل‌ساز در شمال شرق ایالات متحده.....
۱۸۶	علف‌های هرز مشکل‌ساز در جنوب شرق ایالات متحده.....
۱۸۶	علف‌های هرز چمن در میانه غربی ایالات متحده.....
۱۸۸	علف‌های هرز مشکل‌ساز چمن در مناطق غرب ایالات متحده.....
۱۹۰	مدیریت علف‌های هرز چمن.....
۱۹۰	روش‌های کنترل.....

۲۴۱	فصل ۸. فناوری کاربرد علف کش ها با تأکید بر کاهش بادی بردگی علف کش ها
۲۴۳	عوامل مؤثر بر بادی بردگی علف کش ها
۲۴۴	اندازه قطرک ها
۲۴۶	حجم پاشش و فشار برای علف کش های شاخساره ای
۲۴۷	ارتفاع بوم
۲۴۸	سرعت و جهت وزش باد
۲۵۰	پایداری هوا
۲۵۰	دما و رطوبت نسبی
۲۵۱	خلاصه ای از نوص ها برای کاهش بادی بردگی
۲۵۲	فناوری ابزارهای جدید
۲۵۴	نازل ها
۲۵۶	سم پاش های هوالقا و نازل
۲۵۷	سم پاش های الکترواستاتیک
۲۵۸	کالیبراسیون
۲۵۸	پنج مرحله اصلی برای کالیبراسیون سم پاش
۲۶۰	انتظارات در آینده
۲۶۰	خلاصه
۲۶۳	کتابنامه
۲۷۷	فهرست اصطلاحات
۲۷۹	نمایه

پیشگفتار

امروزه اقتصاد بسیاری از کشورهای توسعه یافته جهان به صادرات محصولات باغی و گیاهان زینتی متکی است. از این رو، تولید محصولات باغی و رونق صادرات به بهبود اقتصاد کلان بسیاری از کشورها منجر شده است. بنابراین، با توجه به پتانسیل بالای ایران در زمینه تولید محصولات باغی، به نظر می‌رسد توسعه کمی و کیفی این محصولات به عنوان یکی از مهم‌ترین جایگزین‌های درآمدهای نفت در کشور برای ارزآوری محسوب شود. بسیاری از مطالعات اقتصاددانان کشور نیز نشان داده است که پنج محصول باغی شامل پسته، خرما، سیب، پرتقال و بزم می‌توانند در صادرات غیرنفتی کشور نقش عمده‌ای را ایفا کنند. از این رو، هر عامل کاهنده کمیّت و کیفیت محصولات باغی می‌تواند تأثیر نامطلوبی در پیشبرد اهداف تولید آن‌ها داشته باشد. علف‌های هرز به عنوان یکی از مهم‌ترین چالش‌های تولید محصولات باغی محسوب می‌شوند؛ به طوری که از سرعت رشد اولیه این محصولات بهره‌مند می‌شوند و همین مسئله باعث کاهش عملکرد محصولات باغی و افت کیفیت آن‌ها می‌شود. علاوه بر این، علف‌های هرز به عنوان میزبان آفات و بیماری‌ها عمل می‌کنند. علف‌های هرزی مانند پیچک که جزء مهم‌ترین علف‌های هرز باغات محسوب می‌شوند، از طریق دگرآسیبی می‌توانند در عملکرد این محصولات تداخل ایجاد کنند. علاوه بر این، علف‌های هرز باغات می‌توانند از طریق تداخل در کاربرد کود و برداشت محصول نیز اثرات نامطلوبی داشته باشند.

مدیریت علف‌های هرز به یک رویکرد چندوجهی نیاز دارد که بر اساس درک رفتار علف‌های هرز و محصول ایجاد می‌شود. مدیریت علف‌های هرز ممکن است شامل روش‌های عرش‌یابی، روش‌های شیمیایی یا ترکیبی از این دو باشد. هدف اصلی این است که جمعیت علف‌های هرز را تا حدی کاهش دهیم که به افزایش بازده اقتصادی برای کشاورز منجر شود. در همین راستا مدیریت علف‌های هرز در محصولات باغی همیشه به عنوان یک زیربخش از بحث مدیریت علف‌های هرز مطرح بوده است و در مقایسه با گیاهان زراعی کمتر مورد توجه قرار گرفته است. بنابراین خلأ اطلاعات در خصوص شناخت علف‌های هرز و نحوه مدیریت آن‌ها در محصولات باغی کاملاً احساس می‌شود. بر همین اساس، کمتر کتابی به طور مستقل به این عنوان پرداخته است؛ حال آنکه تنوع گسترده محصولات باغی و تازه‌خوری برخی از آن‌ها ضرورت توجه خاص به مدیریت علف‌های هرز در این محصولات را می‌طلبد. بنابراین بر خود وظیفه می‌دانستیم تا در بسط و تکامل آگاهی در زمینه علف‌های هرز محصولات باغی گامی نو هر چند

کوچک برداریم. بدون تردید هیچ نوشتاری بدون نقص و کاستی نیست. بنابراین مؤلفان این کتاب در کمال تواضع از تمام متخصصان، دانشمندان و دانش پژوهان گرامی در حوزه کشاورزی اعم از علوم علف های هرز و علوم باغبانی تقاضا دارند که پیشنهادها و نظریات خود را با نگارندگان در میان بگذارند تا در جهت ارتقای علمی مجموعه حاضر گامی مؤثر برداشته شود.

نویسندگان

www.ketab.ir